

R O Z H O D N U T Í

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., zástupce předsedy senátu JUDr. Jana Engelmann a přísedících JUDr. Marka Bodláka, JUDr. Michala Basíka, JUDr. Jiřího Machourka a prof. JUDr. PhDr. Miloše Večeři, CSc. při ústním jednání dne 20. 2. 2019 ve věci návrhu **okresního státního zástupce v Českých Budějovicích** ze dne 19. 11. 2018, čj. SPR 310/2018-29, na zahájení řízení o kárné odpovědnosti **JUDr. Rostislava Třešky**, státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích,

t a k t o :

JUDr. Rostislav Třeška,
státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích,

se podle § 19 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců
a soudních exekutorů

uznává vinným, že

jako dozorový státní zástupce ve věci vedené u Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích pod sp. zn. ZT 263/2018 proti obviněnému M. R., který byl obviněn ze spáchání pokračujícího přečinu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2 a odst. 3 tr. zákoníku a přečinu poškozování cizí věci dle § 228 odst. 1 tr. zákoníku a dále ze spáchání pokračujících přečinů krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2 a odst. 3 tr. zákoníku, přečinů poškozování cizí věci dle § 228 odst. 1 tr. zákoníku a přečinu porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1 a odst. 2 tr. zákoníku, který byl stíhán vazebně, v rozporu s § 72a odst. 1 písm. a) a odst. 2 tr. ř. nenařídil propuštění obviněného z vazby nejpozději 11. 9. 2018, ale až 26. 9. 2018, v důsledku čehož byl obviněný ve vazbě nezákonně po dobu 15 dnů,

t e d y

zaviněně porušil povinnosti státního zástupce a zaviněným jednáním ohrozil důvěru v odbornost postupu státního zastupitelství,

č í m ž s p á c h a l

kárné provinění podle § 28 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství,

a z a t o s e m u u k l á d á

podle § 30 odst. 1 písm. b) zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, kárné opatření
snížení platu o 10 % na dobu 1 (jednoho) měsíce.

O d ů v o d n ě n í :

I. Kárné obvinění

[1] Navrhovatel podal dne 26. 11. 2018 návrh na zahájení kárného řízení s kárně obviněným. V návrhu uvedl, že kárně obviněný zaviněně porušil povinnosti státního zástupce a zaviněným jednáním ohrozil důvěru v odbornost postupu státního zastupitelství, a to konkrétně tím, že před uplynutím maximálně přípustné lhůty trvání vazby kárně obviněný jako dozorový státní zástupce opomenul nařídit propuštění obviněného z vazby na svobodu. Překročení maximální přípustné doby trvání vazby zjistil až 26. 9. 2018 a ihned vydal příkaz k bezodkladnému propuštění obviněného z vazby na svobodu, což vazební věznice realizovala téhož dne v 16:25 hodin. Obviněný tak pobýval ve vazbě nezákonně po dobu 15 dní. Jako kárné opatření navrhl uložit kárně obviněnému snížení platu o 5% na dobu 2 (dvou) měsíců.

II. Vyjádření kárně obviněného

[2] Ústní jednání proběhlo v nepřítomnosti kárně obviněného, neboť se z ústního jednání kárného senátu řádně omluvil s tím, že souhlasí, aby bylo provedeno bez jeho účasti. Tím byly splněny podmínky pro projednání věci v nepřítomnosti kárně obviněného uvedené v § 17 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů (dále jen „zákon o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů“). Při ústním jednání předseda kárného senátu přečetl záznam o podání vysvětlení podle § 15 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve kterém se kárně obviněný vyjádřil, a dále závěr jeho dopisu ze dne 13. 2. 2019, ve kterém se vyjadřoval k možnému uloženému kárnému opatření.

[3] Při podání vysvětlení se kárně obviněný ke skutku doznal. Svého pochybení si byl vědom. Nejpozději 11. 9. 2018 měl rozhodnout o propuštění obviněného z vazby na

pokračování

svobodu, což si však uvědomil až 26. 9. 2018. Vazební řízení nebylo skončeno z důvodu zahájení trestního stíhání policistů vyšetřujících trestnou činnost obviněného a bylo třeba vyčkat výsledků kriminalistických expertiz. Neobdržel ani podnět k propuštění obviněného ze strany jeho obhájce. Neprováděl prověrku vyšetřovacího spisu, ale se stavem vyšetřování byl seznámen. Přezkoumal jej též v souvislosti s návrhem na rozhodnutí o trvání důvodů vazby ze dne 15. 8. 2018. Celá věc jej mrzí, svého pochybení velmi lituje, uvědomuje si, že v důsledku jeho opominutí došlo u obviněného k jeho ponechání ve vazbě nad maximálně možnou zákonně přípustnou dobu o 15 dnů. V soustavě státního zastupitelství (dříve prokuratury) působí již 38 let a jedná se o jeho první pochybení. Nikdy nedostal ani výtku k výkonu jeho práce. O to více lituje, že došlo k tak závažnému pochybení, jako je omezení osobní svobody člověka mimo zákonný rámec. Uvědomuje si nezbytnost projednání jeho kárného provinění před kárným senátem. Ke kárnému opatření uvedl, že vzhledem k tomu, co se přihodilo v souvislosti s tímto trestním stíháním, byť v jiných souvislostech, je hrozící kárné opatření zanedbatelné.

III. Skutková zjištění

[4] Dokazováním provedeným při ústním jednání kárný senát zjistil následující skutečnosti.

[5] Věc, u které došlo ke skutku, který je předmětem kárného obvinění, byla vedena u Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích pod sp. zn. ZT 263/2018. Usnesením Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje, Územního odboru České Budějovice ze dne 14. 4. 2018 bylo zahájeno trestní stíhání obviněného M. R. Obviněn byl ze spáchání pokračujícího přečinu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2 a odst. 3 tr. zákoníku a přečinu poškozování cizí věci dle § 228 odst. 1 tr. zákoníku. Těchto přečinů se měl dopustit třemi dílčími útoky. Policejním orgánem byl tento den při páčání trestné činnosti zadržen, ale následně propuštěn. Věc byla k výkonu dozoru přidělena kárně obviněnému.

[6] Poté byl obviněný M. R. zadržen opět na místě činu dne 11. 5. 2018 v 01:33. Dne 12. 5. 2018 policejní orgán zahájil svým usnesením trestní stíhání pro další skutky, jichž se měl obviněný dopustit, a kterými mělo dojít ke spáchání pokračujících přečinů krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2 a odst. 3 tr. zákoníku, přečinů poškozování cizí věci dle § 228 odst. 1 tr. zákoníku a přečinu porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1 a odst. 2 tr. zákoníku. Těchto trestných se měl obviněný M. R. dopustit 19 dílčími útoky. Téhož dne, tedy 12. 5. 2018, podal Mgr. J. K., státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích, návrh na vzetí obviněného do vazby. Tomuto návrhu soudce Okresního soudu v Českých Budějovicích vyhověl usnesením ze dne 13. 5. 2018, čj. 18 Nt 1120/2018/15, jímž vzal obviněného do vazby podle § 67 písm. a) a c) tr. ř. s tím, že k omezení osobní svobody došlo dne 11. 5. 2018 v 1:33. Toto usnesení nabylo právní moci dne 4. 6. 2018 po zamítnutí stížnosti obviněného Krajským soudem v Českých Budějovicích – pobočce v Táboře. Dne 13. 5. 2018 se spis opět vrátil kárně obviněnému.

[7] Dne 26. 6. 2018 bylo usnesením policejního orgánu zahájeno trestní stíhání obviněného M. R. pro další tři skutky naplňující skutkovou podstatu pokračujícího přečinu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2 a odst. 3 tr. zákoníku a přečinu poškozování cizí věci dle § 228 odst. 1 tr. zákoníku. Jednalo se o další 3 dílčí útoky.

[8] Do dozorového spisu byly průběžně zakládány různé úkony policejního orgánu ve věci.

[9] Dne 15. 8. 2018 navrhl kárně obviněný vydání rozhodnutí podle § 72 odst. 1 tr. řádu, že se obviněný M. R. ponechává ve vazbě. Dne 30. 8. 2018 proběhlo vazební zasedání u Okresního soudu v Českých Budějovicích, kterého se účastnila za okresní státní zastupitelství právní čekatelka. Přípravu právní čekatelky na vazební zasedání zajišťoval kárně obviněný. Na tomto vazebním zasedání soudce rozhodl o ponechání obviněného ve vazbě.

[10] Dne 11. 9. 2018 byl příslušný spis předložen kárně obviněnému s usnesením Generální inspekce bezpečnostních sborů o zahájení trestního stíhání policistů, kteří se měli dopustit zločinu mučení a jiného nelidského a krutého zacházení podle § 149 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku při výslechu obviněného M. R.

[11] Dne 26. 9. 2018 bylo do spisu založeno písemné vyhotovení usnesení soudce Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 8. 2018 o ponechání obviněného M. R. ve vazbě. Tentýž den vydal kárně obviněný Vazební věznici v Českých Budějovicích příkaz k propuštění obviněného tentýž den z vazby na svobodu s poukazem na to, že lhůta trvání vazby určená pro přípravné řízení skončila již dne 11. 9. 2018 v 1:33. V návaznosti na tento příkaz vězeňská služba sdělila, že obviněný byl z vazby propuštěn 26. 9. 2018 v 16:25 na svobodu.

[12] Dne 24. 10. 2018 byla na obviněného podána obžaloba. Krátce po propuštění z vazby byl obviněný znovu vzat soudem do vazby v nové trestní věci.

[13] V rozhodné době kárně obviněný dozoroval maximálně tři vazební věci.

[14] Kárně obviněný je státním zástupcem od vzniku státního zastupitelství v roce 1994. Od roku 1982 působil ve vojenské prokuratuře. Od roku 1982 jako právní čekatel, od roku 1983 jako vyšetřovatel a později starší vyšetřovatel vojenské prokuratury. V roce 1993 se stal prokurátorem vojenské prokuratury. Od roku 1994 byl přidělen k Okresnímu státnímu zastupitelství v Českých Budějovicích, kde působí doposud s výjimkou dvouměsíčního dočasného přidělení k Okresnímu státnímu zastupitelství pro Prahu východ v roce 2004. Aktuálně vyřizuje věci v agendě trestního řízení se specializací na obecnou a násilnou kriminalitu. Kárný návrhovač v osobním hodnocení kárně obviněného uvedl, že veškeré přidělené věci vyřizoval kárně obviněný řádně a včas. Písemný i ústní projev je na požadované úrovni. Kladně hodnotí i jeho vystupování před soudem, jednání s dalšími orgány činnými v trestním řízení. Aktivně si sám doplňuje znalosti samostudiem zákonných předpisů a judikatury. K ostatním státním zástupcům se chová kolegiálně a dokáže předávat své zkušenosti mladším. V jeho činnosti doposud nebyla zjištěna žádná pochybení.

IV. Právní závěry soudu

[15] Podle § 24 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství (dále jen „zákon o státním zastupitelství“) platí, že *„[s]tátní zástupce je při výkonu své funkce povinen odpovědně plnit své úkoly a respektovat přitom zásady, které zákon pro činnost státního zastupitelství stanoví; zejména je povinen postupovat odborně, svědomitě, odpovědně, nestranně, spravedlivě a bez zbytečných průtahů. Jakýkoli vnější zásah nebo jiný vliv, jehož*

pokračování

důsledkem by mohlo být porušení některé z těchto povinností, musí odmítnout.“ Podle § 28 zákona o státním zastupitelství platí, že „[k]árným proviněním je zaviněné porušení povinností státního zástupce, zaviněné chování nebo jednání státního zástupce, jímž ohrožuje důvěru v činnost státního zastupitelství nebo v odbornost jeho postupu anebo snižuje vážnost a důstojnost funkce státního zástupce.“

[16] Podle čl. 8 odst. 2 věty první zákona č. 2/1993 Sb., Listiny základních práv a svobod platí, že „[n]ikdo nesmí být stíhán nebo zbaven svobody jinak než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon.“

[17] Podle § 72a odst. 1 písm. a) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (dále jen „trestní řád“) platí, že „[v]azba může trvat v přípravném řízení a v řízení před soudem jen nezbytně nutnou dobu. Celková doba trvání vazby v trestním řízení nesmí přesáhnout jeden rok, je-li vedeno trestní stíhání pro přečin“. Podle § 72a odst. 2 trestního řádu platí, že „[z] doby uvedené v odstavci 1 připadá jedna třetina na přípravné řízení a dvě třetiny na řízení před soudem. Není-li přípravné řízení nebo řízení před soudem před uplynutím této doby skončeno, musí být nejpozději v poslední den této lhůty obviněný propuštěn z vazby. Je-li obviněný stíhán pro dva nebo více trestných činů, je pro určení této doby rozhodující čin nejprísněji trestný. Je-li skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, jiným trestným činem, a délka vykonané vazby již přesáhla dobu stanovenou pro přípravné řízení nebo řízení před soudem, obviněný musí být neprodleně propuštěn z vazby.“

[18] Obviněný M. R. byl omezen na osobní svobodě dne 11. 5. 2018 v 1:33 hodin. Celková doba vazby v trestním řízení mohla trvat nejvýše 1 rok, přičemž v rámci přípravného řízení mohla trvat nejvýše 4 měsíce. Kárně obviněný měl proto vydat příkaz k propuštění obviněného z vazby nejpozději dne 11. 9. 2018, což však neučinil. Příkaz vydal až 26. 9. 2018, tj. po uplynutí 15 dnů, kdy mělo skončit trvání vazby určené pro přípravné řízení.

[19] Svým jednáním se dopustil zaviněného porušení povinností státního zástupce, jímž ohrozil důvěru v odbornost postupu státního zastupitelství.

[20] Jak je uvedeno výše, kárně obviněný v rozhodné době dozoroval maximálně tři vazební věci, z čehož kárný senát vyvozuje závěr, že nebyl přetížen. Zároveň kárný senát nezjistil žádné objektivní okolnosti, které by kárně obviněnému bránily v plnění jeho dozorových povinností v této vazební trestní věci

[21] Kárně obviněný tedy ve věci vedené u Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích pod sp. zn. ZT 263/2018 zaviněně porušil své povinnosti při výkonu funkce státního zástupce odpovědně plnit své úkoly a postupovat odborně, svědomitě a bez zbytečných průtahů, které jsou stanoveny v § 24 odst. 1 zákona o státním zastupitelství. Tímto zaviněným jednáním kárně obviněný rovněž ohrozil důvěru v odbornost postupu státního zastupitelství, neboť ta byla či alespoň mohla být v očích odborné i laické veřejnosti, nejbližší nadřízeného státního zastupitelství a policejního orgánu, snížena jeho nečinností, která měla za následek nezákonný výkon vazby. Jednalo se přitom o zavinění minimálně ve formě vědomé nedbalosti, neboť i kárně obviněný připouští, že si existence lhůty byl vědom. Zjevně si jí však řádně nepoznamenal a spoléhal případně na to, že si na konec lhůty sám vzpomene nebo že mu ho připomene policejní orgán či obhájce. Kárně obviněný tedy věděl, že svým jednáním může způsobit porušení zájmu chráněného zákonem, avšak bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že k tomuto porušení nedojde.

[22] S ohledem na všechny tyto skutečnosti je možné konstatovat, že kárně obviněný uvedeným skutkem spáchal kárné provinění podle § 28 zákona o státním zastupitelství.

V. Uložení kárného opatření

[23] Při úvaze o druhu a výměře kárného opatření kárný senát přihlédl k závažnosti kárného provinění a k osobě kárně obviněného.

[24] Na jedné straně kárný senát vzal v úvahu doznání kárně obviněného, jeho upřímnou lítost, sebereflexi, kterou projevil v záznamu o podání vysvětlení a dosavadní kárnou bezúhonnost. Rovněž přihlédl ke skutečnosti, že státní zástupce sám napravil škodlivý následek svého pochybení, když obviněného propustil z vazby na svobodu ihned po zjištění překročení maximální délky vazby. Zcela nelze odhlédnout ani od skutečnosti, že na překročení celkové doby trvání vazby, připadající na přípravné řízení, se do určité míry podílel i policejní orgán, který na tuto skutečnost kárně obviněného neupozornil a nepodal podnět k propuštění obviněného z vazby. Za toto pochybení byla proto kázeňsky postižena i příslušná policistka. Na nezákonném pobytu obviněného ve vazbě se do značné míry podílel i jeho obhájce, který na uplynutí nejvyšší přípustné délky vazby svého klienta taktéž neupozornil.

[25] Dále kárný senát přihlédl k osobnímu spisu kárně obviněného. Z něj vyplývá, že působí v soustavě státního zastupitelství a dříve vojenské prokuratury již téměř čtyřicet let. Úkoly státního zástupce dlouhodobě plní řádně a odpovědně, má velmi dobré odborné znalosti, značné praktické zkušenosti. Dosud nebyl řešen pro porušení pracovních povinností kárným opatřením či písemnou výtkou. K ostatním státním zástupcům se chová kolegiálně a dokáže předávat své zkušenosti mladším. Aktivně si sám doplňuje znalosti samostudiem zákonných předpisů a judikatury.

[26] Na straně druhé však musel vzít kárný senát v úvahu závažnost kárného provinění, která spočívá v porušení základního a ústavně zaručeného práva na osobní svobodu a v tom, že maximální vazební lhůta byla v příslušné trestní věci překročena o dobu 15 dnů.

[27] Nejvyšší správní soud v dříve rozhodnutých kárných věcech týkajících se překročení lhůty pro trvání vazby nebo zadržení téměř vždy uložil státním zástupcům kárné opatření snížení platu (srov. rozhodnutí ze dne 18. 9. 2018, čj. 12 Ksz 3/2018-46, bod [27] – shrnující dosavadní rozhodovací praxi). Kárné opatření důtka je ve věcech týkajících se překročení lhůty pro trvání vazby nebo zadržení ukládáno jen ve výjimečných případech, kde ve prospěch kárně obviněných svědčí zcela výjimečné polehčující okolnosti (srov. např. rozhodnutí ze dne 31. 10. 2017, čj. 12 Ksz 6/2017-34, ve kterém byla osoba držena nezákonně ve vazbě, ale byly zároveň splněny pro její omezení na osobní svobodě v uzavřeném oddělení psychiatrické nemocnice, tedy detenci stejného druhu a intenzity, nebo rozhodnutí ze dne 12. 4. 2016, čj. 12 Ksz 1/2016-46, ve kterém se jednalo o překročení doby vazby po výrazně kratší dobu, kárně obviněný si lhůtu zaznamenal, ale provedl chybný matematický výpočet, šlo tedy pouze o nevědomou nedbalost, trestní věc, ve které došlo k pochybení, jako značně složitá, ve které ve které bylo vazebně stíháno více obviněných pro značný počet dílčích útoků a v níž bylo opakovaně rozhodováno o vazbě, zároveň také byla hodnocena jako velmi vysoká odborná úroveň státního zástupce, včetně několika velmi kladně hodnocených stáží na vyšších úrovních státního zastupitelství a podílení se na výchově právních čekatelů).

pokračování

[28] Za této situace, i když je tedy kárně obviněný dobrým státním zástupcem a uvedené pochybení představuje pouze ojedinělý exces při plnění jeho pracovních povinností, nemohl soud uložit jako kárné opatření pouze důtku, neboť tak mimořádné okolnosti, ve kterých nebylo v minulosti výjimečně přistoupeno ke snížení platu neshledal. Kárný senát proto přistoupil k uložení kárného opatření snížení platu. Vzhledem k značnému množství shora uvedených skutečností svědčících ve prospěch kárně obviněného mu však kárný senát uložil toto kárné opatření jen mírné, a to v podstatě ve stejné výši, jak bylo původně požadováno v návrhu na zahájení kárného řízení.

VI. Závěr

[29] S ohledem na všechno, co bylo uvedeno k jednání kárně obviněného státního zástupce, pro které bylo vedeno toto kárné řízení, Nejvyšší správní soud jako soud kárný podle § 19 odst. 1 zákona o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů uznal kárně obviněného vinným kárným proviněním podle § 28 zákona o státním zastupitelství, jehož se dopustil skutkem popsaným ve výroku tohoto rozhodnutí. Za toto kárné provinění uložil kárně obviněnému podle § 30 odst. 1 písm. b) zákona o státním zastupitelství kárné opatření snížení platu o 10 % na dobu 1 (jednoho) měsíce.

[30] Kárné opatření snížení platu se vůči kárně obviněnému uplatní od prvního dne měsíce následujícího po dni právní moci rozhodnutí (§ 30 odst. 4 zákona o státním zastupitelství).

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** odvolání přípustné.

V Brně dne 20. února 2019

JUDr. Petr Mikeš, Ph.D. v. r.
předseda kárného senátu
ve věcech státních zástupců